فصل نهج البلاغه

ترجمه منظومی که با تقریظ آیت‌الله مرعشی نجفی منتشر شد

کتاب نهج‌البلاغه که حاوی گفتارهای امام علی(ع) و حاصل انتخاب و گردآوری سید رضی، از فقیهان شیعه قرن چهارم است، پس از گذشت بیش از هزار سال همچنان پرتأثیر و مستحکم مانده و شرح‌ها و ترجمه‌های فراوانی از آن پدید آمده و تلاش برای عرضه دقیق‌تر و پاکیزه‌تر آن به مسلمانان و شیعیان همچنان ادامه دارد. یکی از تلاش‌های اینچنینی، ترجمه شاعرانه و منظوم از نهج‌البلاغه است. از این میان شاعر معاصر، حیدرعلی تهرانی متخلص به معجزه، ۶۵ خطبه نهج‌البلاغه و ۱۴۰ حکمت آن را به ابیات شعر کشانده و این اثر را به عنوان «بخش‌هایی از کتاب مستطاب نهج‌البلاغه منظوم» با تقریظ شهاب‌الدین مرعشی نجفی، از مراجع تقلید شیعیان انتشار یافته است.

به گزارش ویژه برنامه تلویزیونی «سوره» فصل نهج البلاغه» مرعشی نجفی در نوشته کوتاه خود حیدرعلی تهرانی را شاعری خوانده که با اثر مذکور «شکر نعمت و موهبت قریحه شعری را ادا نموده است». همچنین امیری فیروزکوهی شعری برای این کتاب سروده که یکی از ابیات آن چنین است:

آنک ببین به ترجمه نهج‌البلاغه را/ تا پی بری به مکرمت مرتضی علی

ترجمه منظوم نهج‌البلاغه که سرودن آن در ۸۰ سالگی شاعر به اتمام رسیده و سال ۱۳۸۰، چهار سال پس از درگذشت وی به چاپ رسیده، در بخش خطبه‌ها ابتدا متن عربی، سپس ترجمه فارسی و پس از آن ترجمه منظوم آمده است. بنابر مقدمه شاعر، حیدرعلی تهرانی خود به ترجمه خطبه‌ها و حکمت‌های نهج‌البلاغه نپرداخته و از ترجمه‌های فارسی موجود بهره برده است. شاعر برای در امان ماندن از تصرف در کلام امام علی(ع) در ترجمه شاعرانه خطبه‌ها، در اولین بیت چنین آورده است: در هلالین است در هر جا کلام/ نسبت در آن فیض گفتار امام

و بدین ترتیب ابیات یا مصرع‌های درون پرانتز را نه به نهج‌البلاغه، بلکه به خود منسوب کرده است. علاوه بر این، عنوان خطبه‌ها نیز حاکی از چنین احتیاط و دقتی است؛ برای نمونه عنوان خطبه اول «استفاده از خطبه اول حضرت علی(ع)» است، نه «خطبه اول حضرت علی(ع)» تا نشان دهد آنچه به خواننده عرضه می‌شود برداشت شاعر از کلمات امام اول شیعیان بوده است. بدین ترتیب در مقدمه منظوم خود نیز چنین آورده است:

به شرحی که باشد سزاوار آن/ نکردم من این خطبه‌ها را بیان

که در حد من اینچنین کار نیست/ در اقرار بر نقصم انکار نیست

نگنجد به نظم آنچه فرموده است/ مرا استفاده همین بوده است

با این حال چنین دقت نظری در بخش حکمت‌ها دیده نمی‌شود؛ چرا که پس از بیان سخن امام علی(ع)، ترجمه به نثر فارسی و سپس ترجمه شاعرانه ذکر شده و پیش از آوردن شعر نیز عبارت «و قال علیه السلام» آمده است؛ گویی که مضمون شعر عیناً همان مضمون کلام امام علی(ع) است.

حضرت علی(ع)» تا نشان دهد آنچه به خواننده عرضه می‌شود برداشت شاعر از کلمات امام اول شیعیان بوده است. بدین ترتیب در مقدمه منظوم خود نیز چنین آورده است:

به شرحی که باشد سزاوار آن/ نکردم من این خطبه‌ها را بیان

که در حد من اینچنین کار نیست/ در اقرار بر نقصم انکار نیست

سفارش می‌کنم. یکوش. در راه کارهای خوب بکوش. بعد این را بدان «وَ اعْلَمْ أَنَّهُ لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادٌ لَا وَرَعَ فِيهِ» شما هر چه زحمت می‌کشی، اگر مواظب نباشی خراب می‌شود. مثل آن داستان که می‌گویند ۹ من شیر می‌داد، بعد پایش را بلند می‌کرد و توی ظرف شیر می‌گذاشت. باید بریزند دور.

اجتهاد یعنی چه؟ یعنی کوشش در عمل. مثلاً سعی کن نمازت را اول وقت بخوانی. این یک اجتهاد است. آقا سعی کن نمازت را به جماعت بخوانی، یک مقدار هم زحمت دارد دیگر. آدم باید از یک چیزهایی بگذرد تا بتواند به مسجد برود و به نماز جماعت برسد. خب این هم یک اجتهاد است. من این را هم

راه شیطان کمکش می‌کند، در این راه خدا و امام زمان(عج) کمکش می‌کنند. خواستیم این را عرض کنیم من برای اینکه اعمالم درست شود، یعنی نمازی که می‌خوانی، باید نمازت درست باشد تا اثر کند. چه عرض کردیم؟ کار اعمال صالح این است که آدم را درست می‌کند. عمل درست آدم را درست

ولایت شیطان بر سرش قوت یافته. با گناه آدم تخت ولایت شیطان می‌رود.

هرچه بیشتر انجام دهد، بیشتر، آن وقت از این طرف با اطاعت و کار درست می‌رود. انسان اختیار دار خودش است. صاحب اراده است. نمی‌توانم نکنم، برای این است که می‌افتد روی سرم. هرچه بیشتر قدم بردارم، سایه قوی‌تر شود. یک وقت به یک جایی می‌رسد که می‌گویم من نمی‌توانم نکنم، این‌طوری که به یک گناهی معتاد می‌شوند یا هر اعتیاد دیگر نمی‌توانند نکنند. خب نمی‌شود. انسان اختیاردار خودش است. صاحب اراده است. نمی‌توانم نکنم، برای این است که

چرا یوسف در آن لغزشگاه خیلی بزرگ نلغزید؟

از امام صادق(ع) سؤال کردند چرا یوسف در آن لغزشگاه خیلی بزرگ نلغزید؟ گفت: برای اینکه از اول یک بار هم در صورت او نگاه نکرده بود. قدم اولش را نرفته بود. اگر نزدیک نکرده آدم قدم را برود... ببینید تا من قدم گناه را برمی‌دارم، سایه شیطان

موعظه

آیت‌الله جاودان

با مردم به گونه‌ای رفتار کن که دوست داری با تو آن گونه رفتار کنند.

سیره اهل بیت(ع)

روایت‌هایی از سیره اجتماعی امام حسن مجتبی(ع)

روایا خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَ إِقَامَ الصَّلَاةِ وَ إِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ؛ ما آنان را امامانی قرار دادیم که به امر ما هدایت کنند و انجام خیرات، اقامه نماز و دادن زکات را به آنان وحی کردیم و آنان پرستش‌کنندگان ما بودند». بر اساس این آیه، شیعه باید سیره امامان را الگوی زندگی خویش قرار دهد؛ زیرا تمسک به سیره اهل بیت موجب رستگاری و تخلف از سیره ایشان موجب هلاکت می‌شود. حجت الاسلام والمسلمین سید محمدرضی آصف آگاه اشکوری در یادداشتی که در پایگاه اطلاع‌رسانی بلاغ منتشر کرده به برخی از زوایای سیره اجتماعی امام مجتبی(ع) اشاره کرده که گزیده‌ای از آن را می‌خوانید.

■ **حفظ کرامت انسانی**

یکی از ویژگی‌های اخلاقی امام حسن(ع) ارج نهادن به «کرامت انسانی» است؛ چنان‌که در سیره اجتماعی آن حضرت می‌توان اوج اکرام و بزرگداشت مؤمن را مشاهده کرد. مردی نامه‌ای را به دست امام حسن(ع) داد که در آن حاجت خود را نوشته بود. امام(ع) بدون اینکه نامه را بخواند، به او فرمود: «حاجت چیست؟» آن مرد پاسخ داد: «ای فرزند رسول خدا! خوب بود نامه‌ام را می‌خواندی و می‌دیدی حاجتش چیست و آن‌گاه بر طبق حاجتش پاسخ می‌دادی». امام(ع) فرمود: «بیم آن دارم که خدای تعالی تا به این مقدار که من نامه‌ام را می‌خوانم، از خواری مقامش مرا مورد مؤاخذه قرار دهد».

■ **تواضع و فروتنی**

یکی از گزاره‌های اخلاق دینی، تواضع و فروتنی است؛ چنان‌که خداوند خطاب به رسول اعظم(ص) فرموده است: «وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ؛ بال [عطوفت] خود را برای مؤمنان فرود آر». تواضع، حالت خشوع و خضوع درونی است که نشانه‌های آن در رفتار آشکار می‌شود. تواضع به معنای قرار دادن نفس در مرتبه پایین‌تر است. «خفض الجناح کنایة عن اللین و الرفق و التواضع»، بر این اساس خَفض جَناح، کنایه از فروتنی همراه با محبت است.

راوی می‌گوید: حسن بن علی(ع) بر فقرایی عبور کرد که آنان خرده‌های نان را روی زمین گذاشته بودند و آن‌ها را برمی‌داشتند و می‌خوردند. آنان به آن حضرت عرض کردند: «ای فرزند دختر رسول خدا! برای خوردن ناهار جلو بیا». امام(ع) نزد آنان رفت و نشست و فرمود: «خداوند افراد متکبر و مغرور را دوست ندارد». سپس همراه آنان شروع به خوردن نمود تا اینکه از خوردن دست کشیدند... سپس آنان را به میهمانی خود دعوت کرد و به آنان غذا و لباس داد.

■ **عفو و صفح**

آموزه‌های دینی گویای جایگاه و اهمیت عفو و بخشش خطاهای یکدیگر است؛ زیرا برقراری رابطه دوستانه میان همنوعان بدون عفو گذشت امکان ندارد. یکی از ویژگی‌های سیره اجتماعی امام حسن(ع)، بخشش خطای دیگران است؛ چنان‌که وقتی حضرت دید پای گوسفند شکسته است، پرسید: «چه کسی شکسته است؟» غلام حضرت عرض کرد: «من شکستم. می‌خواستم شما را ناراحت کنم». حضرت تبسمی کرد و فرمود: «این‌ها به خاطر این است که تو آزاد نیستی». سپس او را آزاد کرد و هدیه خوبی به او داد.

■ **بخشش مالی**

بذل و بخشش در راه دیگران از ویژگی‌های اخلاقی امام حسن(ع) است که زبانزد خاص و عام است تا آنجا که امام(ع) به «کریم» موصوف شد. بخشش تنها این نیست که انسان به فقرا کمک مالی کند؛ بلکه گاهی واسطه‌گری، راهنمایی و وادار کردن دیگران به انفاق، کمتر از خود انفاق نیاز ندارد. گاهی ائمه(ع) چنین روشی داشتند. روزی فقیری از امام حسن(ع) درخواست کمک کرد. انفاق‌آور آن هنگام امام(ع) پولی در بساط نداشت و از طرف دیگر از اینکه فرد تهیدستی از در خانه‌اش ناامید برگردد، ناراحت بود. از این رو فرمود: «آیا حاضری تو را به کاری راهنمایی کنم که به مقصودت برسی؟» عرض کرد: «چه کاری؟» فرمود: «امروز دختر خلیفه از دنیا رفته و او عزادار شده و هنوز کسی به او تسلیت نگفته است. نزدی برو و با سخنانی که به تو یاد می‌دهم، به وی تسلیت بگو که از این راه به هدف خود می‌رسی». عرض کرد: «چگونه تسلیت بگویم؟» فرمود: «وقتی نزد خلیفه رسیدی بگو خدا را سپاس که او را با نشستن تو برقرش پوشیده داشت و با نشستنش بر قبرت مورد حمله حرث قرار نداد؛ یعنی اگر دخترت پیش از تو از دنیا رفته و زیر خاک پنهان شده، در عوض زیر سایه پدر بوده» ولی اگر تو پیش از او از دنیا می‌رفتی، دخترت پس از تو دربه‌در می‌شد و ممکن بود مورد هتک حرمت واقع شده، مرد فقیر به این ترتیب عمل کرد. این جمله‌های عاطفی در روان خلیفه اثر عمیقی بر جای نهاد و از حزن و اندوه وی کاست و دستور داد جایزه‌ای به مرد فقیر بدهند. آن‌گاه پرسید: «این سخن از آن خودت بود؟» گفت: «نه، حسن بن علی(ع) آن را به من آموخته است». خلیفه گفت: «راست می‌گویی. او منبع سخنان فصیح و شیرین است».

■ **رعایت ادب در نشست و برخاست**

امام(ع) در جزئی‌ترین مسائل مانند نشست و برخاست، آداب اجتماعی را رعایت می‌کرد تا الگویی برای ما شیعیان باشد. نقل شده روزی امام حسن(ع) در مکانی نشسته بود و هنگامی که خواست از آنجا برود، فقیری وارد شد. امام(ع) به مرد فقیر خوش‌آمد گفت و او را ملاطفت کرد و سپس به او فرمود: «ای مرد! تو قدری نشستی که ما برای رفتن برخاستیم، آیا اجازه رفتن به من می‌دهی؟» مرد فقیر عرض کرد: «آری، ای پسر رسول‌خدا».

■ **رعایت حقوق حیوانات**

در آموزه‌های دینی برای حیوانات حقوق تعریف شده است که از جمله آن، تأمین غذای آن‌هاست. نجیح می‌گوید: حسن بن علی(ع) را دیدم که غذا می‌خورد و سگی کنار او است. هر لقمه‌ای که می‌خورد، لقمه‌ای به سگ می‌دهد. عرض کردم آیا اجازه می‌دهی سگ را با سنگ برانم؟ حضرت فرمود: «دَعْهُ إِنِّي لَأَسْتَحْيِي مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَكُونَ ذُو رُوحٍ يَنْظُرُ فِي وَجْهِي وَ أَنَا أَكُلُ ثُمَّ لَا أُطْعِمُهُ؛ آن سگ را به حال خود واگذار. من از خدا شرم دارم که حیوان دارای روحی به من نگاه کند و من چیزی بخورم و به آن حیوان ندهم».

در روایت دیگری آمده روزی امام(ع) دید غلامی قرص نانی در دست داشت، تکه‌ای از خود می‌خورد و تکه‌ای به سگی که پیش رویش بود، می‌داد. امام(ع) از انگیزه‌اش پرسید، غلام گفت: «از خدا شرم دارم خود بخورم و به آن سگ چیزی ندهم». امام(ع) پیش مولای غلام رفت و غلام را با باغی که در آن زندگی می‌کرد، خرید. سپس غلام را آزاد کرد و باغ را به او بخشید.

برش گفت‌وگو

حمایت تام و تمام از برادر

امام باقر(ع) می‌فرماید: امام حسین(ع) برای امام حسن(ع) احترام قایل بود که در مجلسی که ایشان حضور داشت اصلاً حرف نمی‌زد و ایشان را با واژه «مولای» یعنی سرور خطاب می‌کرد. حتی در بخشش به فقرا اگر امام می‌دید امام حسن(ع) ۱۰ دینار به یک فقیر بخشیده، ایشان هشت دینار می‌بخشیدند. امام حسین(ع) تمام امام حسن(ع) را تأیید می‌کردند و می‌گفتند: سیاست همان سیاست ایامه‌حست.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در گفت‌وگو با قدس مطرح کرد

امام حسن(ع) الگوی بزرگ جهاد تبیین

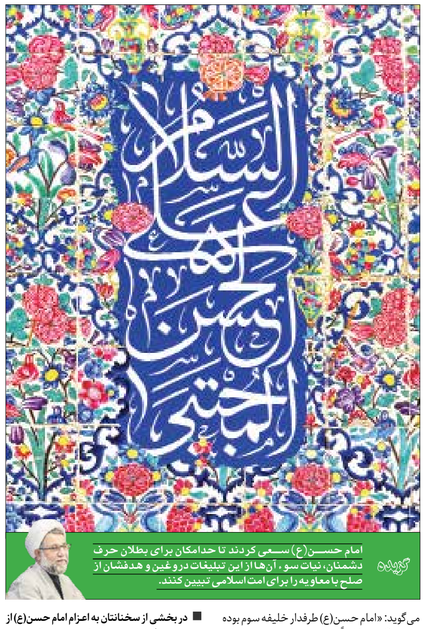

امام حسن(ع) سعی کردند تا خدامان برای بطلان حرف دشمنان، نیات سوء آن‌ها از این تبلیغات دروغین و هدفشان از صلح با معاویه را برای امت اسلامی تبیین کنند

■ در بخشی از سخنانتان به اعزام امام حسن(ع) از سوی پدر بزرگوارشان، امیرالمؤمنین(ع) به کوفه برای روشنگری مردم و جهاد تبیین اشاره فرمودید. آن حضرت در زمینه تبیین مردم چطور عمل کردند؟

سؤال خوبی است؛ اتفاقاً بحث جهاد تبیین امام حسن(ع) آموزه‌های بسیاری برای رهبران جامعه اسلامی ما دارد. در واقع بحث خنثی کردن است و تبیین مواضع شفاف. کلاً کار دشمن این است که درباره ارکان نظام دست به چنین تبلیغاتی بزند. وظیفه‌ای که به عنوان یک سوژه علیه آن‌ها تبلیغ می‌شود، تبیین است؛ تبیین موجب خنثی‌سازی مواضع می‌شود. لذا می‌بینیم دفاع امام حسن(ع) از مواضع امام علی(ع) در جنگ جمل بارها در روایات ما آمده و امام حسن(ع) در میدان‌های مختلف از حقانیت امام علی(ع) دفاع و خودشان هم حضور پیدا می‌کنند. برای نمونه وقتی امام علی(ع) فهمید اصحاب جمل بصره را گرفتند، از مدینه همراه نیروهایش حرکت کرد و بین بصره و کوفه مستقر شد. سپس امام حسن(ع) را به همراه عمار به کوفه اعزام نمود تا نیروهای کمکی را برای جهاد با ناکثین فرابخوانند. امام حسن(ع) رفت و خطبه خواند. می‌خواهم بگویم امام حسنی که دشمن تبلیغ می‌کند مخالف سیاست امام علی(ع) در جریان سرکوب ناکثین است در دفاع از امام علی(ع) خطبه خوانده و مردم را به یاری ایشان ترغیب نموده است. در بحبوحه جنگ جمل نیز عبدالله بن زبیر امام علی(ع) را به قتل خلیفه مسلمان متهم می‌کند. در اینجا نیز امام حسن(ع) در دفاع از امیرالمؤمنین(ع) سخنرانی می‌کند. حتی پس از جنگ امام علی(ع) به دلیل کسالت، امام حسن(ع) را در جای خود می‌نشاند و ایشان خطبه‌ای چنان جذاب دارند که امام علی(ع) پس از پایان سخنرانی، پیشانی آن حضرت را می‌بوسد و می‌گوید: «تو پاره تن منی، من از تو ام و تو از منی». در جنگ صفین هم همین‌طور؛ برضد معاویه خطبه می‌خواند و مردم را به جنگ علیه معاویه فرامی‌خواند.

■ **اوج تحریفات و تبلیغات دروغین امویان و ترور شخصیتی امام حسن(ع) را پس از رسیدن ایشان به حکومت و در جریان صلح با معاویه می‌بینیم. در دوران امامت آن حضرت، دشمنان برای تبلیغ سیاست تضاد راهبردی بین امام و اصحابشان چه اقداماتی انجام دادند؟**

دشمنان در دوره امام علی(ع) تلاش داشتند ایشان را در مقابل امام علی نشان دهند. وقتی نوبت به خود امام حسن(ع) رسید، سعیشان این بود امام حسین(ع) و بزرگان و اصحاب امیرالمؤمنین(ع) را در مقابل ایشان نشان دهند و بگویند سیاست شما در مقابل معاویه غلط و برخلاف سیاست حضرت علی(ع) است. من چندین جمله را که انعکاس خبازی است که در دوره امام حسن مجتبی(ع) تبلیغ کرده‌اند عرض می‌کنم: ابن کثیر دمشقی، از تاریخ نگاران مکتب شام می‌گوید: امام حسن(ع) اعتقادی به جنگ با هیچ‌کس از جمله معاویه نداشت ولی اطرافیان افراطی نظرش را عوض کردند. یکی دیگر و مصری تحت تأثیر این روایات دروغین

می‌گوید: «امام حسن(ع) طرفدار خلیفه سوم بوده است». گروهی کاملاً مخالف با حکومت امام علی(ع) بودند؛ یعنی همان‌هایی که در جنگ جمل روبه‌روی امام علی(ع) قرار گرفتند!

■ **در برخی منابع عامه به تعارض و اختلاف امام حسن(ع) با امیرالمؤمنین(ع) بر سر برخی از مسائل از جمله جنگ جمل اشاره شده است. این احادیث جعلی چطور به منابع تاریخی راه پیدا کرد و امویان از شبهه‌افکنی و تبلیغات دروغین چه هدفی داشتند؟**

اخباری که درباره امام حسن(ع) و مخالفتش با جنگ جمل در منابع آمده جعلیاتی است که امویان برای ایجاد شبهه در بین مسلمین ساختند و سندهای این روایات کاملاً مخدوش است و از طرف کسانی نقل شده که خود آن منابع اذعان دارند این افراد برای دستگاه بنی‌امیه حدیث جعل می‌کردند. در یکی از این روایات جعلی که کاملاً هدفمندانه ساخته شده آمده: یک‌بار امیرالمؤمنین به کیفیت وضوگرفتن امام حسن(ع) ایراد گرفت و امام حسن(ع) به ایشان گفت: شما دیروز مردی (منظورش خلیفه سوم است) را کشتید که وضوی کامل و صحیح می‌گرفت! امام علی(ع) هم به امام حسن(ع) گفت: اندوه تو بر عثمان چقدر طولانی شده. دشمن با ساخت این روایت دروغین می‌خواهد بگوید امام حسن(ع) قاتل و متهم اصلی در قتل خلیفه سوم است و این را از زبان امام حسن(ع) تبلیغ می‌کنند. یعنی امام علی(ع) را معارضی در حد قاتل نشان داده که از طرف پسرش متهم می‌شود. از آن طرف امام حسن(ع) طرفدار خلیفه سوم می‌شود. در یکی دیگر از این روایات جعلی آمده: حضرت علی(ع) در جریان جنگ جمل به امام حسن(ع) خرده گرفت که داری در مصرف آب اسراف می‌کنی. امام حسن(ع) گفت: شما دیروز در ریختن خون ۲۰ هزار نفر در جنگ جمل اسراف نکردید و من در چند قطره آب اسراف کردم؟ ببینید دشمن چه نقطه‌ای را نشانه گرفته است و اگر این تبلیغات را در حد وسیعی بدهند مردم درباره اقدامات امام علی چه فکری می‌کنند؟ جاعل این روایت نیامده بگوید فردی از دشمنان امام علی(ع) این حرف را زده، امام علی(ع) را در مقابل پسر ارشدش که سبط رسول‌الله و محترم جامعه و پیش خود پیامبر هم عزیز است قرار داده؛ متأسفانه بسیاری از افراد معاصر تحت تأثیر همین اخبار دروغین قرار گرفته‌اند؛ مثلاً طه حسین، ادیب بزرگ مصری تحت تأثیر این روایات دروغین

■ **در سوی سازمان صورت گرفته و در این راستا، سامانه مجازی طرح ملی حفظ عمومی قرآن کریم نیز طراحی و راه‌اندازی شده است.**

وی گفت: در این سامانه اطلاعات قرآن‌آموزان، مربیان، مدرسان و مستحضین مجاز حفظ قرآن کریم بارگذاری شده است. این سامانه ۲۸ فروردین ماه مصادف با میلاد امام حسن مجتبی(ع) از ساعت ۱۶ تا ۱۷ رونمایی می‌شود و حافظان علاقه‌مند می‌توانند با ورود به سامانه نسبت به شرکت در آزمون‌های طراحی شده مشارکت داشته و پس از قبولی، مدرک حفظ عمومی قرآن کریم را دریافت نمایند.

■ **معاونت آموزش و سنجش سازمان دارالقرآن گفت: طرح ملی حفظ عمومی قرآن کریم یکی از طرح‌هایی است که از سوی ستاد ملی راهبری حفظ قرآن کریم برای اجرا به سازمان دارالقرآن الکریم محول شده است.**

به گزارش خبرنگار مهر، حسین تقی‌پور، سرپرست معاونت آموزش و سنجش سازمان دارالقرآن الکریم در خصوص طرح ملی حفظ عمومی قرآن کریم گفت: طرح ملی حفظ عمومی قرآن کریم یکی از طرح‌هایی است که از سوی ستاد ملی راهبری حفظ قرآن کریم برای اجرا به سازمان دارالقرآن الکریم محول شده است. به محض دریافت این طرح، برنامه‌ریزی‌های لازم را داریم. معاونه لشکرش را از اطراف حکومت برای سلب امنیت و غارت مردم می‌فرستاد تا حکومت امام علی(ع) را پس از صفین و حکمیت متزلزل کند. تا جایی که شخصی به نام نوف بن بکالی درباره آشفتگی عراق پس از شهادت امام علی(ع) می‌گوید: عراق چون گله‌ای می‌ماند که چوپان خود را از دست داده و گرگ‌ها از هر سوبه آن‌ها حمله می‌کردند. این اوضاع عراق در آستانه حکومت امام حسن(ع) بود و مدیریت آن هم به آسانی ممکن نبود.

خبر

رونمایی از سامانه طرح ملی حفظ عمومی قرآن کریم

دوره طرح ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم نیز اردیبهشت ماه سال جاری برگزار می‌شود. حافظان قرآن کریم می‌توانند با دارا بودن هر میزان از حفظ قرآن، محفوظات خود را در بوته ارزیابی گذاشته و پس از قبولی گواهی‌نامه مربوط را دریافت نمایند.

گفتنی است؛ حافظان قرآن کریم از یک جزء تا حفظ کل می‌توانند در این طرح شرکت نمایند و پس از قبولی در آزمون در مراکز مجاز مدرک مربوطه را دریافت نمایند. هم اکنون نیز دو طرح حفظ تخصصی و حفظ عمومی به صورت ملی به‌منظور دریافت مدرک حفظ قرآن کریم برگزار می‌شود. لازم به ذکر است؛ آزمون هفدهمین

عکس نوشت

سنت نقاره‌نوازی سحرهای ماه رمضان

عکس: محمدحسن صلواتی

رواق | محمدحسن صلواتی عکاس و روزنامه‌نگار در صفحه‌اش در فضای مجازی نوشت: دو شب پیش قبل از سحر حوالی ساعت ۲ شب برای عکاسی از سنت قدیمی نقاره‌نوازی سحرهای ماه رمضان دعوت شدیم. وقتی از پله‌های مرتفع برج نقاره‌خانه به سختی بالا می‌رفتم برام جالب و سؤال‌انگیز بود که چه چیزا این موقع شب؟ واردِ اتاق بشدت گرمی شدم در طبقه زیرین ایوان نقاره‌خانه، محلی که نقاره‌ها و طبل‌های پوست قرار داشته که با یک بخاری برقی پر حرارت طبل‌ها را گرم می‌کردند.روی دیوار قاب عکسی از خادم کهنسال نقاره‌خانه حاج آقای اقوام شکوهی قرار داشت که چند سال پیش به رحمت الهی رفته. همان سال‌ها چند عکس از حاج آقا روی نقاره‌خانه گرفته بودم و حالا پسرش کلیددار نقاره‌خانه است.توی همان اتاق گرم وقتی با خادمان هم‌کلام شدم فهمیدم این آیین از کجا آمده. سالیان دور و دراز که خبری از تکنولوژی و رادیو و تلویزیون و موبایل‌ها نبوده و البته مشهد هم این‌قدر عریض و طویل نشده بود، شب‌های ماه رمضان، در نقاره‌خانه حرم دو ساعت قبل از اذان صبح به مدت نیم ساعت شروع به نواختن می‌کردند تا مردم و روزه‌داران را برای اعمال سحرگاهی از خواب بیدار کنند.از ساعت ۲،۵ تا ۳ صبح با ریتمی خاص بر طبل‌ها کوبیدند و در شیپور نقاره‌ها دمیدند و ما هم نیم ساعت آن بالا کیف کردیم جایتان خالی. البته که آن بالا بسیار فضا کوچک است و اندازه همان خادم‌ها جا هست ما هم بین نقاره‌ها و طبل‌ها و لای دست و پایشان اضافی بودیم، کار را که تمام کردند از چند پله آمدیم پایین و دیدیم یکی از خدام توی آبدارخانه کوچکی که آن زیر درست کرده بودند یک سینی چای ریخته بود برایمان...اپستادیم چای نوشیدیم و عشق کردیم روبه‌روی گنبد آقا و کنار ایوان نقاره‌خانه.

فرهنگ قرآنی

آیین اختتامیه جشنواره ملی فجر تلاوت برگزار شد

توسعه فرهنگ قرآنی وظیفه حاکمیت است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: در حاکمیت دینی، وظیفه همه بخش‌ها اعتمام به توسعه فرهنگ قرآنی است و این یک تکلیف و جزو وظایف ذاتی همه ارشاد کانون این امر است، چراکه ساختار و معاونتی برای این مجموعه دارد و در بخش‌های مختلف به صورت یک تکلیف و مسئله جدی آن را دنبال می‌کند. به گزارش ایمنا، محمدمهدی اسماعیلی در آیین اختتامیه و انتخاب برترین قاری، حافظ و مرتل مردمی ششمین جشنواره ملی فجر تلاوت که از ۲۶ فروردین ماه با حضور جمعی از قاریان برتر و جامعه قرآنی برگزار شد، گفت: افتخار داشتم چند ماه پیش نیز در قالب همین مراسم یکی از بخش‌های این جشنواره با عنوان تلاوت‌های مجلسی حضور پیدا کنم و خرسندم که شاهد توسعه آن بوده و به‌زودی بخش بین‌الملل آن نیز افتتاح خواهد شد.

وی اظهار کرد: در حاکمیت دینی، وظیفه همه بخش‌ها اهتمام به توسعه فرهنگ قرآنی است و این یک تکلیف و جزو وظایف ذاتی همه مجموعه‌ها و دستگاه‌هاست، امروز در دولت، وزارت ارشاد کانون این امر است، چراکه ساختار و معاونتی برای این مجموعه دارد و در بخش‌های مختلف به صورت یک تکلیف و مسئله جدی آن را دنبال می‌کند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر اینکه در همه معاونت‌های وزارت ارشاد توجه به فرهنگ قرآنی وجود دارد، تصریح کرد: امیدواریم به‌زودی شاهد توسعه هر چه بیشتر این حوزه در همه بخش‌های وزارت ارشاد باشیم.

اسماعیلی با اشاره به اینکه امروز این جشنواره به نقطه تکامل رسیده است، اظهار کرد: با عنایت خدا گسترش این جشنواره در دستور کار متولیان آن قرار گرفته تا مقدمات راه‌اندازی بخش بین‌المللی این جشنواره آغاز شود. این کار مردمی با حضور پیشکسوتان قرآنی به این وضعی که شایسته قدردانی است رسیده و ما در وزارت ارشاد وظیفه خود می‌دانیم از این جریان حمایت کنیم.

در آیین اختتامیه و انتخاب برترین قاری، حافظ و مرتل مردمی ششمین جشنواره ملی فجر تلاوت که از ۲۶ فروردین ماه با حضور جمعی از قاریان برتر و جامعه قرآنی برگزار شد، گفت: افتخار داشتم چند ماه پیش نیز در قالب همین مراسم یکی از بخش‌های این جشنواره با عنوان تلاوت‌های مجلسی حضور پیدا کنم و خرسندم که شاهد توسعه آن بوده و به‌زودی بخش بین‌الملل آن نیز افتتاح خواهد شد.

وی اظهار کرد: در حاکمیت دینی، وظیفه همه بخش‌ها اهتمام به توسعه فرهنگ قرآنی است و این یک تکلیف و جزو وظایف ذاتی همه مجموعه‌ها و دستگاه‌هاست، امروز در دولت، وزارت ارشاد کانون این امر است، چراکه ساختار و معاونتی برای این مجموعه دارد و در بخش‌های مختلف به صورت یک تکلیف و مسئله جدی آن را دنبال می‌کند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر اینکه در همه معاونت‌های وزارت ارشاد توجه به فرهنگ قرآنی جزو دستورکارهای اصلی است، گفت: از رویکردهای رئیس‌جمهور و این دولت مردمی این است که همه فعالیت‌های مهم به واسطه حضور خود اهالی آن حوزه رخ دهد و ویژگی این جشنواره هم این است کار در اختیار جریان مردمی و چهره‌های خودم

قاری سال جمهوری اسلامی ایران سید محمد طاهایی بود که با بیش از ۳۳۷ هزار و ۵۰۰ رأی نفر اول شد. نسبیه کرمی پارسا برترین بانوی قرآنی در رشته قرائت سال جمهوری اسلامی ایران و دربخش نوجوانان نیز محمد امین کهن برترین قاری نوجوان سال کشور و عیسی مدانلو از قائمشهر مازندران برترین دبیر قرآنی کشور شد.

اعیاد مقدسه

رئیس سازمان حج و زیارت در دیدار با تولیت حرم علوی مطرح کرد

پیشنهاد تشکیل اتحادیه اماکن متبرکه شیعه با محوریت ایران و عراق

رئیس سازمان حج و زیارت در دیدار با تولیت حرم علوی بر ضرورت تشکیل اتحادیه اماکن متبرکه تشیع و امامان معصوم(ع) در جهان اسلام تأکید کرد و آن را برای وحدت هر چه بیشتر جهان اسلام و پیروان مکتب اهل بیت(ع) راهگشا دانست.

به گزارش فارس، سیدصادق حسینی، رئیس سازمان حج و زیارت در دیدار با عیسی خرسان، رئیس عتبه علوی ارتباط قوی که از طریق دیپلماسی زیارت بین دو کشور ایران و عراق ایجاد شده را قابل ستایش دانست و آن را موجب استحکام و تقویت سیاسی بین دو کشور توصیف کرد و گفت: این ارتباط که به موجب دیپلماسی زیارت به‌وقوع پیوسته، دو کشور را محور جهان اسلام قرار داده است.

رئیس سازمان حج و زیارت با اشاره به وجود علمای بارز و صاحبنام در حوزه علمیه نجف اشرف و حوزه علمیه قم گفت: این دو حوزه علمیه به مثابه دو بال برای مکتب اهل بیت هستند؛ همچنین وجود ائمه معصومین(ع) در نجف اشرف و شهر قم، پیوند زائران دو کشور را مستحکم‌تر ساخته که باید از آن صیانت کرد.

حسینی افزود: پیوند مردم دو کشور به واسطه این قرابت و زیارت روزبه‌روز مستحکم‌تر شده است و مردم کشورهای عراق، ایران، سوریه و لبنان به دلیل این فضای معنوی ایجاد شده احساس برادری و نزدیکی بیشتری با یکدیگر می‌کنند این امر به تحقق امت واحده اسلامی کمک خواهد کرد.

وی جایگاه امیرالمؤمنین(ع) را در دیگر مذاهب نیز جایگاهی والا و قابل احترام توصیف و اظهار کرد: شخصیت امیرالمؤمنین(ع) باید محور وحدت در جهان اسلام باشد چراکه همه مذاهب اسلامی و همه ادیان توحیدی احترامی ویژه برای آن حضرت قائل‌اند، ازاین رو عتبه امیرالمؤمنین باید نقش ویژه‌ای ایفا کند. وی همچنین بر ضرورت تشکیل اتحادیه اماکن متبرکه شیعه و امامان معصوم تأکید کرد و پیشنهاد داد این اتحادیه برای انسجام خدمت‌رسانی هرچه بهتر به زائران اهل بیت عصمت و طهارت در جهان اسلام تشکیل شود.

حسینی تصریح کرد: زائران کشورهای اسلامی می‌توانند عامل پیوند میان کشورهای اسلامی باشند؛ چراکه مابه‌ویژه سامرا در ایمن و در ایران نیز در مشهد، شیراز و قم اماکن متبرکه داریم ضمن اینکه در سوریه بارگاه منور حضرت زینب و حضرت رقیه(س) و در بقیع نیز قبور مطهر چهار تن از امامان شیعه است که مورد توجه تمام عاشقان اهل بیت پیامبر قرار دارد و می‌تواند عامل قرابت و نزدیکی شیعیان باشد. بنابراین ضرورت تشکیل چنین اتحادیه‌ای بیش از گذشته احساس می‌شود. رئیس سازمان حج و زیارت بیان کرد: با توجه به پیشنهاد تشکیل چنین اتحادیه‌ای، می‌توان خط پروازی ایجاد کرد تا زائرانی که به ایران سفر می‌کنند ضمن زیارت حرم مطهر هشتمین اختر تابناک امامت و ولایت، به زیارت ماهجبراغ در شیراز و حرم حضرت معصومه(س) در قم و زائران ایرانی نیز به زیارت بارگاه منور ائمه معصومین(ع) در عمره به کوفه اعزام نمود تا نیروهای کمکی را برای جهاد با ناکثین فرابخوانند. امام حسن(ع) رفت و خطبه خواند. می‌خواهم بگویم امام حسنی که دشمن تبلیغ می‌کند مخالف سیاست امام علی(ع) در جریان سرکوب ناکثین است در دفاع از امام علی(ع) خطبه خوانده و مردم را به یاری ایشان ترغیب می